

Plan transdisciplinarnih tema 2021/2022

Uzrast (grade)	Istrazivanje teme: Ko smo mi	Istrazivanje teme: Gde se nalazimo u vremenu i prostoru	Istrazivanje teme: Kako se izrazavamo	Istrazivanje teme: Kako svet funkcionise	Istrazivanje teme: Kako se organizujemo	Istrazivanje teme: Planeta pripada svima nama
	<i>Istrazivanje prirode sopstvenog bica; verovanja i vrednosti; licno, fizicko, mentalno, socijalno i duhovno zdravlje; ljudski odnosi uključujući porodice, prijatelje, zajednice i kulture; prava i dužnosti; šta znači biti ljudsko bice.</i>	<i>Istrazivanje orijentacije u vremenu i prostoru; licnih istorija, domovi i putovanja; otkrivanja, istraživanja i migracije ljudskog roda; odnos između i međusobna povezanost pojedinaca i civilizacije iz lokalne i globalne perspektive</i>	<i>Istrazivanje načina na koje otkrivamo i izrazavamo ideje, osećanja, prirodu, kulturu, verovanja i vrednosti; načini na koje razmišljamo o svojoj kreativnosti, proslavljamo je i uživamo u njoj; naše shvatanje estetike (šta smatramo lepim).</i>	<i>Istrazivanje sveta prirode i njegovih zakona; interakcija sveta prirode (fizickog i bioloskog) i ljudskih društava; kako ljudi koriste svoje razumevanje naučnih principa; uticaj naučnog i tehnoloskog napretka na društvo i životnu sredinu</i>	<i>Istrazivanje međusobne povezanosti sistema i zajednica koje su ljudi stvorili; struktura i funkcija organizacija; proces odlučivanja u društvu; ekonomske aktivnosti i njihov uticaj na ljudski rod i životnu sredinu..</i>	<i>Istrazivanja prava i dužnosti u borbi za podelu ograničenih prirodnih dobara sa drugim ljudima i živim bićima; zajednica i odnosi među njima; pristup jednakim mogućnostima; mir i rešavanje konflikata</i>
Grade 1	Centralna ideja Istrazivanje sličnosti i razlika među ljudima pomaze nam da bolje upoznamo sebe i druge. Ključni koncepti: forma, odgovornost Pravci istraživanja: <ul style="list-style-type: none"> Na koje načine su ljudi slični i različiti (forma) Nasa tela nam omogućavaju da upoznajemo svet (forma) Vaznost brige o svom telu (odgovornost) 	Centralna ideja Dnevne rutine se menjaju u odnosu na mesto i vreme gde ljudi žive. Ključni koncepti: promena, uzročnost, odgovornost Linije istraživanja: <ul style="list-style-type: none"> Uravnotezene odluke u našim dnevnim rutinama (odgovornost) Zasto ljudi menjaju dnevne rutine (uzročnost) Različite dnevne rutine na različitim mestima i u različito vreme (promena) 	Centralna ideja Razne vrste umetnosti nam pomazu da se izrazimo na različite načine. Ključni koncepti: funkcija, perspektiva, forma Pravci istraživanja: <ul style="list-style-type: none"> Različite vrste umetnosti (forma) Kako se izrazavaju umetnici i izvodaci (funkcija) Izvodacke umetnosti (perspektiva) 	Centralna ideja Ljudi koriste materijale za različite svrhe Ključni koncepti: forma, funkcija, promena Linije istraživanja: <ul style="list-style-type: none"> Osobine materijala (forma) Zasto se različite vrste materijala koriste za različite predmete (funkcija) Promena osobine materijala i upotreba materijala za nove svrhe (promena) 	Centralna ideja Pripadanje različitim grupama oblikuje ljude na različite načine. Ključni koncepti: perspektiva, promena, odgovornost Pravci istraživanja: <ul style="list-style-type: none"> Različite grupe kojima ljudi pripadaju (promena) Razlozi za izbor određenih grupa (perspektiva) Uloge i odgovornosti u različitim grupama (odgovornost) 	Centralna ideja Živa i neživa priroda stvaraju ravnotežu kroz interakciju Ključni koncepti: povezanost, forma Pravci istraživanja: <ul style="list-style-type: none"> Živa priroda (forma) Neživa priroda (forma) Međuzavisnost žive i nežive prirode (povezanost)
Grade 2	Centralna ideja <ul style="list-style-type: none"> Ljudi koriste različite sposobnosti i strategije koje doprinose njihovoj ulozi u zajednici onih koji uče. Ključni koncepti: funkcija, odgovornost, perspektiva Pravci istraživanja: <ul style="list-style-type: none"> Biti deo zajednice koja uči (perspektiva) Vestine, strategije i stavovi (funkcija) Doprinosi zajednici (odgovornost) 	Centralna ideja Ljudi se na različite načine orijentisu u vremenu i prostoru Ključni koncepti: povezanost, forma Linije istraživanja: <ul style="list-style-type: none"> Vremenski odnosi (forma) Prostorni odnosi i orijentiri (forma) Vazni događaji u licnoj istoriji kao orijentiri vremena i prostora (povezanost) 	Centralna ideja Znači i simboli nam pomazu da efikasnije izrazimo svoje ideje. Ključni koncepti: funkcija, forma, Pravci istraživanja: <ul style="list-style-type: none"> Vrste znakova i simbola (forma) Razlozi za korišćenje različitih znakova i simbola (funkcija) Kako se značenje znakova i simbola može promeniti (povezanost) 	Centralna ideja Eksperimenti razvijaju nova shvatanja Ključni koncepti: funkcija, uzročnost, Pravci istraživanja: <ul style="list-style-type: none"> Postavljanjem pitanja dobijamo potrebne informacije (funkcija) Eksperimenti se koriste u prirodnim i društvenim naukama (funkcija) Rezultat eksperimenta zavisi od jasnog planiranja i definisanog cilja (uzročnost) 	Centralna ideja Vremenske prilike utiču na ljude i njihovo okruženje Ključni koncepti: promena, forma, odgovornost Pravci istraživanja: <ul style="list-style-type: none"> Praćenje i merenje vremenskih prilika širom sveta. (forma) Kako godišnja doba utiču na život (promena) Mere koje se preduzimaju protiv prirodnih katastrofa (odgovornost) 	Centralna ideja Živa bića imaju različite karakteristike, što im omogućava opstanak Ključni koncepti: forma, funkcija, odgovornost Pravci istraživanja: <ul style="list-style-type: none"> Osobine živih bića (forma) Potrebe živih bića (funkcija) Naša odgovornost za dobrobit živih bića (odgovornost)
Grade 3	Centralna ideja Znanje o drugim kulturama nam pomaze da razumemo ko smo mi. Ključni koncepti: uzročnost, forma Pravci istraživanja: <ul style="list-style-type: none"> Kako socijalno okruženje utiče na naš identitet (uzročnost) Kulturno nasleđe utiče na društvo (forma) Uticaj multikulturalizma na svakodnevni život (uzročnost) 	Centralna ideja Način života ljudi je povezan sa vremenom i mestom u kojem žive Ključni koncepti: povezanost, promena, forma Pravci istraživanja: <ul style="list-style-type: none"> Ljudi žive na različitim mestima (forma) Način života na različitim mestima (povezanost) Mesta se menjaju tokom vremena (promena) 	Centralna ideja Price se mogu ispričati i doživeti na mnogo načina. Ključni koncepti: perspektiva, forma, funkcija Pravci istraživanja: <ul style="list-style-type: none"> Gde se priče mogu nalaziti (funkcija) Price se pričaju kroz različite vrste tekstova (forma) Različiti načini pričanja priča (perspektiva) 	Centralna ideja Dizajn objekata zavisi od faktora okruženja Ključni koncepti: forma, povezanost, uzročnost Pravci istraživanja: <ul style="list-style-type: none"> Faktori okruženja (forma) Lokalna arhitektura i njena povezanost sa faktorima okruženja (povezanost) Primena naučnih principa na konstrukciju zgrada i građevina (uzročnost) 	Centralna ideja Razmena dobara i usluga povezuje zajednice. Ključni koncepti: povezanost, uzročnost, forma Pravci istraživanja: <ul style="list-style-type: none"> Vrste dobara i usluga (forma) Distribucija dobara i usluga (uzročnost) Veza između zajednica u region (povezanost) 	Centralna ideja Ljudske aktivnosti i odluke utiču na planet. Ključni koncepti: promena, odgovornost, forma Pravci istraživanja: <ul style="list-style-type: none"> Zagađivači i otpad menjaju naše okruženje (promena) Načini na koje možemo smanjiti, ponovo iskoristiti i reciklirati papir, plastiku i metal. (forma) Nasa odgovornost za održavanje ravnoteže u okruženju (odgovornost)

Uzrast (grade)	Istrazivanje teme: Ko smo mi	Istrazivanje teme: Gde se nalazimo u vremenu i prostoru	Istrazivanje teme: Kako se izrazavamo	Istrazivanje teme: Kako svet funkcioniše	Istrazivanje teme: Kako se organizujemo	Istrazivanje teme: Planeta pripada svima nama
	<i>Istrazivanje prirode sopstvenog bica; verovanja i vrednosti; licno, fizičko, mentalno, socijalno i duhovno zdravlje; ljudski odnosi uključujući porodice, prijatelje, zajednice i kulture; prava i dužnosti; šta znači biti ljudsko bice.</i>	<i>Istrazivanje orijentacije u vremenu i prostoru; licnih istorija, domovi i putovanja; otkrivanja, istraživanja i migracije ljudskog roda; odnos između i međusobna povezanost pojedinaca i civilizacije iz lokalne i globalne perspektive</i>	<i>Istrazivanje načina na koje otkrivamo i izrazavamo ideje, osećanja, prirodu, kulturu, verovanja i vrednosti; načini na koje razmišljamo o svojoj kreativnosti, proslavljamo je i uživamo u njoj; naše shvatanje estetike (šta smatramo lepim).</i>	<i>Istrazivanje sveta prirode i njegovih zakona; interakcija sveta prirode (fizičkog i biološkog) i ljudskih društava; kako ljudi koriste svoje razumevanje naučnih principa; uticaj naučnog i tehnološkog napretka na društvo i životnu sredinu</i>	<i>Istrazivanje međusobne povezanosti sistema i zajednica koje su ljudi stvorili; struktura i funkcija organizacija; proces odlučivanja u društvu; ekonomske aktivnosti i njihov uticaj na ljudski rod i životnu sredinu..</i>	<i>Istrazivanja prava i dužnosti u borbi za podelu ograničenih prirodnih dobara sa drugim ljudima i živim bićima; zajednica i odnosi među njima; pristup jednakim mogućnostima; mir i rešavanje konflikata</i>
Grade 4	<p>Centralna ideja</p> <p>Znanje o fizickom zdravlju nam omogućava da se brinemo o sebi.</p> <p>Ključni koncepti: funkcija, povezanost, uzročnost</p> <p>Pravci istraživanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kako su povezani ljudsko telo (ili organi) i čula (povezanost) Funkcija/uloga kostiju i misica u ljudskom telu (funkcija) Dijetetske potrebe za blagostanje ljudi (uzročnost) 	<p>Centralna ideja</p> <p>Geografska istraživanja vode ka otkrivanju, prilikama i novim razumevanjima</p> <p>Ključni koncepti: uzročnost, perspektiva</p> <p>Pravci istraživanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> Razlozi za geografska istraživanja (istorijski i licni) (perspektiva) Kako su se geografska istraživanja desavala kroz vreme (uzročnost) Posledice geografskih istraživanja (perspektiva) 	<p>Centralna ideja</p> <p>Svetlost i zvuk nam pomazu da se izrazimo</p> <p>Ključni koncepti: funkcija, perspektiva,</p> <p>Pravci istraživanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> Manipulacija zvukom i svetlošću (funkcija) Svetlost i zvuk kao pokretaci umetnickog izražavanja (perspektiva) Svetlost i zvuk u jeziku i literaturi (funkcija) 	<p>Centralna ideja</p> <p>Ljudi koriste naučna otkrivanja o vodi i vazduhu kako bi unapredili kvalitet života</p> <p>Ključni koncepti: perspektiva, promena, odgovornost</p> <p>Pravci istraživanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> Načini na koje ljudi koriste različita svojstva vode i vazduha (perspektiva) Uticaj osobina vode i vazduha na vremenske promene (promena) Zaštita od prirodnih nepogoda (odgovornost) 	<p>Centralna ideja</p> <p>Sistemi koje ljudi stvaraju pomazu komunikaciji na lokalnom i globalnom nivou.</p> <p>Ključni koncepti: forma, funkcija, povezanost</p> <p>Pravci istraživanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ljudski sistemi u komunikaciji (forma) Kako rade sistemi koje su ljudi napravili (funkcija) Faktori koji čine ljudske sisteme uspešnim u komunikaciji (povezanost) 	<p>Centralna ideja</p> <p>Sva živa bića zavise jedna od drugih u borbi za opstanak</p> <p>Ključni koncepti: forma, odgovornost, uzročnost</p> <p>Pravci istraživanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> Klasifikacija živih bića (forma) Kako živa bića opstaju u ekosistemu (uzročnost) Ljudska odgovornost za ravnotežu u ekosistemu (odgovornost)
Grade 5	<p>Centralna ideja</p> <p>Vrednosti i uverenja se menjaju kroz istoriju.</p> <p>Ključni koncepti: uzročnost, perspektiva, promena</p> <p>Pravci istraživanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> Razvoj kulture i licnog identiteta kroz istoriju (perspektiva) Kako pojedini ljudi utiču na razvoj ljudskog društva (promena) Kako pojedini događaji utiču na razvoj ljudskog društva (uzročnost) 	<p>Centralna ideja</p> <p>Ljudi se sele iz različitih razloga i svojim kretanjem menjaju svet</p> <p>Ključni koncepti: uzročnost, perspektiva, promena</p> <p>Pravci istraživanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zasto ljudi menjaju mesto stanovanja (uzročnost) Na koji način se ljudi prilagođavaju na nova okruženja (perspektiva) Uticaj migracija (promena) 	<p>PYP IZLOZBA Centralna ideja</p> <p>Razmišljanje o svetu oko nas nas inspiriše da se izrazimo i preduzmemo akciju.</p> <p>Ključni koncepti: definisani od strane učenika</p> <p>Očekivani: odgovornost</p> <p>Pravci istraživanja: definisani od strane učenika</p> <p>Profil učenika: definisan od strane učenika (očekivani: Principijelni i Istraživači)</p>	<p>Centralna ideja</p> <p>Energija se može pretvoriti, transformisati i koristiti za podršku ljudskom napretku</p> <p>Ključni koncepti: forma, funkcija, promena</p> <p>Pravci istraživanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> Različite vrste izvora energije (obnovljivi i neobnovljivi) (forma) Kako se koristi energija (transformacija) (promena) Održivi načini korišćenja energije (odgovornost) 	<p>Centralna ideja</p> <p>Liderstvo utiče na ljudske živote.</p> <p>Ključni koncepti: funkcija, povezanost, odgovornost</p> <p>Pravci istraživanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> Veza između pravila, prava i odgovornosti (povezanost) Kako funkcionisu različiti sistemi upravljanja državom (funkcija) Društvena pravda (odgovornost) 	<p>Centralna ideja</p> <p>Mi imamo odgovornost za pomoć u kreiranju mira u svetu.</p> <p>Ključni koncepti: uzročnost, perspektiva, odgovornost</p> <p>Pravci istraživanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> Mir i konflikt utiču na sve ljude (odgovornost) Postoji mnogo razloga za izbijanje konflikta (uzročnost) Konflikt se može rešiti na različite načine (perspektiva)